

Warszawa,12.....XII.....2012 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
Zespół ds. Zdrowia Psychicznego

RzPP-ZZP-0932-34-4/ASK/BS/12

Protokół ze zbadania sprawy na miejscu

przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta w dniu 5 października 2012 r. w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy dla Dzieci prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Wierzbicach Wrocławskich.

1. Podstawy prawne

Zbadanie sprawy na miejscu przeprowadzono na podstawie art. 50 ust. 3 w zw. z art. 52 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹ (dalej: ustawa o prawach pacjenta). Zgodnie z przywołanym przepisem „Rzecznik Praw Pacjenta prowadząc postępowanie wyjaśniające może zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu”.

Kierownictwo ww. placówki zostało poinformowane o zamiarze przeprowadzenia czynności w dniu ich rozpoczęcia².

Czynności sprawdzające zostały przeprowadzone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta:

1. Panią Aleksandrę Skoczylas – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego,
2. Panią Barbarę Szajnochę – Starszego Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego.

Wskazane osoby posiadały stosowne upoważnienia do przeprowadzenia weryfikacji stopnia przestrzegania praw pacjenta, udzielone przez Rzecznika Praw Pacjenta³.

2. Ustalenia dotyczące podmiotu leczniczego

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dzieci w Wierzbicach Wrocławskich jest prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa, Prowincja Wrocławska z siedzibą

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 159 z późn. zm.

² Pismo Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 2 października 2012 r. (znak: RzPP-ZZP-0932-34-1/KB/12).

³ Nr upoważnień:

RzPP-ZZP-0932-34-3/KB/12,

RzPP-ZZP-0932-34-2/KB/12.

WZ.

we Wrocławiu przy ul. B. Prusa 28/IIB, które posiada osobowość prawną na mocy art. 8 ust. 1 pkt 6 i 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej⁴, Regon: 040030719-00033, NIP: 897-11-79-649.

3. Zakres badania sprawy na miejscu

Zakres prowadzonych działań sprawdzających obejmował w szczególności przestrzeganie praw pacjenta określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*, przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o *ochronie zdrowia psychicznego*⁵ oraz przepisów szczególnych.

4. Czynności i ustalenia związane ze zbadaniem sprawy na miejscu

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, po okazaniu stosownych upoważnień do weryfikacji stopnia przestrzegania praw pacjenta, podjęli w trybie natychmiastowym czynności sprawdzające w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym dla Dzieci prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Wierzbicach Wrocławskich (dalej: Zakład).

Zakład jest niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej długoterminowej przeznaczonym dla dzieci i młodzieży od 1 roku życia do 18 lat (z możliwością przedłużenia pobytu do czasu ukończenia liceum) nie wymagających hospitalizacji, które ze względu na zły stan zdrowia, trudną sytuację rodzinną nie mogą przebywać w środowisku rodzinnym.

Do zadań Zakładu należy:

- świadczenie opieki specjalistycznej lekarskiej (lekarz ortopeda i rehabilitacji medycznej, lekarz pediatra, lekarz medycyny rodzinnej, lekarz anestezjolog, lekarz neurolog, lekarz chirurg dziecięcy, stomatolog);
- całodobowa opieka pielęgniarska oraz pielęgnacyjna i opiekuńcza;
- rehabilitacja prowadzona przez zespół fizjoterapeutów, która ma na celu przywrócenie możliwie maksymalnej sprawności, względnie powstrzymanie procesu chorobowego;
- świadczenie usług psychologa;
- leczenie farmakologiczne;
- terapia zajęciowa (m. in. zajęcia sportowe, plastyczne, artystyczne, muzyczne, zajęcia z gastronomii);
- zapewnienie dzieciom nauki szkolnej na miejscu w zakresie szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum.

⁴ Dz. U. z 1989 r., nr 29, poz. 154 z późn. zm.

⁵ Tj. Dz. U. z 2011 r., nr 231, poz. 1375 z późn. zm.

W wyniku przeprowadzonych czynności, tj.:

- rozmów z przedstawicielami dyrekcji oraz personelem medycznym;
- oględzin pomieszczeń Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego dla Dzieci prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Wierzbicach Wrocławskich stwierdzono, co następuje:

Zakład Opiekuńczo - Leczniczy dla Dzieci w Wierzbicach Wrocławskich dysponuje 50 miejscami dla dzieci i młodzieży. W dniu kontroli w zakładzie przebywało 41 pacjentów.

Pacjenci przebywają w salach 2-5 osobowych. Każda sala wyposażona jest w pomieszczenie higieniczno-sanitarne, które jest dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. We wszystkich pomieszczeniach czystość utrzymana jest na wysokim poziomie.

Placówka zapewnia całodobowe wyżywienie według jadłospisu, który ustalony został w oparciu o potrzeby iienne normy żywieniowe adekwatne do potrzeb pacjentów. Posiłki przygotowywane są w kuchni na terenie obiektu.

Zakład zapewnia pacjentom zabiegi fizjoterapeutyczne w zindywidualizowanym trybie, które są wykonywane w specjalistycznych, odpowiednio przystosowanych do tego celu pomieszczeniach.

Pacjenci mają możliwość korzystania z dobrze wyposażonej sali gimnastycznej, gabinetów ćwiczeń indywidualnych, siłowni, a także placu rehabilitacyjno – zabawowego, usytuowanego w parku przyzakładowym. Na terenie placówki jest m. in. basen rehabilitacyjny oraz dobrze wyposażone pracownie do rehabilitacji leczniczej (m.in. kinezyterapia, fizykoterapia, hydroterapia, krioterapia, terapia światłem). Terapia zajęciowa również prowadzona jest w odpowiednio przystosowanych do tego celu pracowniach (m. in. pracownia komputerowa, gospodarstwa domowego, ceramiczna).

Zajęcia w Zakładzie odbywają się według ustalonego harmonogramu, który obejmuje zarówno zajęcia edukacyjne i rehabilitacyjne jak również zabiegi pielęgnacyjne.

W trakcie oględzin ww. pomieszczeń stwierdzono, że świadczeniodawca nie wywiązuje się z realizacji dyspozycji art. 11 ust. 1 ustawy o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* oraz § 11 Załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia w *sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej*. W widocznych miejscach nie wyeksponowano informacji dotyczących:

- danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta;
- praw pacjenta;

- trybu składania skarg i wniosków.

Dane niezbędne do identyfikacji pacjentów, tj. imię, nazwisko, zostały umieszczone w widocznym miejscu – na drzwiach pokoi pacjentów, co jest niezgodne z dyspozycjami zawartymi w art. 36 ust. 3-5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*⁶. Informacje ułatwiające potwierdzenie tożsamości powinny być zapisane w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjenta przez osoby nieuprawnione, z poszanowaniem ochrony danych osobowych.

Stwierdzono, że personel nie posiada identyfikatorów. Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy *o działalności leczniczej* „osoby zatrudnione w szpitalu oraz pozostające w stosunku cywilnoprawnym z podmiotem leczniczym, są obowiązane nosić w widocznym miejscu identyfikator zawierający imię i nazwisko oraz funkcję tej osoby”.

5. Wnioski

W wyniku przeprowadzonych czynności należy pozytywnie z uchybieniami ocenić przestrzeganie praw pacjenta przez Świadczeniodawcę.

Incydentalne uchybienia to:

- 1) Brak informacji o prawach pacjenta i informacji dotyczącej danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta. Art. 11 ust. 1 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* stanowi, że pacjent ma prawo do informacji o prawach pacjenta określonych w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych, uwzględniającej ograniczenia tych praw określone w tych przepisach. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia tę informację w formie pisemnej, poprzez umieszczenie jej w swoim lokalu, w miejscu ogólnodostępnym;
- 2) Personel nie nosi identyfikatorów – art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej* (osoby zatrudnione w szpitalu oraz pozostające w stosunku cywilnoprawnym z podmiotem leczniczym, są obowiązane nosić w widocznym miejscu identyfikator zawierający imię i nazwisko oraz funkcję tej osoby);
- 3) Dane niezbędne do identyfikacji pacjentów, tj. imię, nazwisko, data urodzenia zostały umieszczone w widocznym miejscu – na drzwiach pokoi pacjentów. Zgodnie art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej* pacjentów podmiotu wykonującego działalność leczniczą zaopatruje się w odpowiednie znaki identyfikacyjne, zapisane w sposób uniemożliwiający identyfikację pacjenta przez osoby nieuprawnione.

⁶ Dz. U. 2011 r., nr 112, poz. 654 z późn. zm.

6. Zalecenia

- 1) Wprowadzenie obowiązku noszenia przez personel Zakładu imiennych identyfikatorów;
- 2) Umieszczenie w miejscu ogólnodostępnym informacji o:
 - prawach pacjenta;
 - danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta;
- 3) Dostosowanie znaków identyfikacyjnych pacjentów do wymogów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*.

KIEROWNIK ZESPOŁU
ds. Zdrowia Psychicznego

Grzegorz Błażewicz
Grzegorz Błażewicz

7. Protokół ze zbadania sprawy na miejscu przekazano do wiadomości:

- 1) Siostry Agnieszki Perz, Dyrektora Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego dla Dzieci prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa w Wierzbicach, ul. Lipowa 44, 50-040 Wierzbice Wrocławskie;
- 2) Siostry Marty Kot, Przełożonej Prowincjalnej Prowincji Wrocławskiej Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa, ul. Bolesława Prusa 28/IIB, 50-319 Wrocław;
- 3) Pana Bartosza Arłukowicza, Ministra Zdrowia, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa;
- 4) Pani Wioletty Niemiec, Dyrektora Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia; ul. Joannitów 6, 50-525 Wrocław;
- 5) Pana Marka Michalaka, Rzecznika Praw Dziecka, ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warszawa;
- 6) Pani prof. dr hab. Ireny Lipowicz, Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa.